

ΑΦΙΕΡΩΜΑ: Πανορθόδοξο πανόραμα του 2024

/ [Επικαιρότητα](#)

Κάθε χρόνος που φεύγει αφήνει πίσω του το στίγμα μιας ιστορικής περιόδου η οποία περιλαμβάνει γεγονότα και εξελίξεις που καθορίζουν το ανάλογο πρόσημο. Πλούσια υπήρξε η θεματολογία και στα εκκλησιαστικά πράγματα του έτους 2024 που αποχαιρετούμε.

• **Του Νικολάου Ζαΐμη**

Παρεμβάσεις βαρύνουσας σημασίας για φλέγοντα ζητήματα που ταλανίζουν τον κόσμο, όπως πόλεμοι, φυσικές καταστροφές αλλά και η ραγδαία επέλαση των νέων μορφών τεχνολογίας, επετειακές εκδηλώσεις, νέα πρόσωπα, αλλά και μορφές που πλέον πέρασαν στην αιωνιότητα αποτελούν το πανορθόδοξο πανόραμα του 2024. Το ore.gr πιστό στην καθημερινή, έγκυρη και ασφαλή εκκλησιαστική και όχι μόνο ενημέρωση, επιλέγει να σας παρουσιάσει λίγες μόνο στιγμές από τον Ορθόδοξο εκκλησιαστικό βίο του 2024.

1. Οικουμενικό Πατριαρχείο

Ο Οικουμενικός ρόλος της Μητρός Εκκλησίας της Κωνσταντινούπολης επιβεβαιώθηκε στην πράξη για ακόμη ένα έτος. Οι παρεμβάσεις του [Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου](#) για ζητήματα όπως οι πολεμικές συγκρούσεις σε Ουκρανία και Μέση Ανατολή τις οποίες και πολλές φορές καταδίκασε επιζητώντας την ειρήνη, αλλά και η συμμετοχή του σε παγκόσμια φόρουμ και οι ομιλίες του για την κλιματική αλλαγή και άλλα κοινωνικά ζητήματα δείχνουν την πολλαπλή μέριμνα του Οικουμενικού Πατριαρχείου για τα τεκταινόμενα.

Οι θέσεις του Οικουμενικού Πατριαρχείου κατατέθηκαν και στην [τριήμερη Σύναξη των Ιεραρχών του Οικουμενικού Θρόνου](#) η οποία συνήλθε στην Κωνσταντινούπολη 1-3 Σεπτεμβρίου 2024.

Η Σύναξη των Ιεραρχών του Οικουμενικού Θρόνου 2024 (Φωτο: Νίκος Παπαχρήστου)

Αναμφισβήτητα από το 2024 ξεχωρίζει η ιστορικής σημασίας επίσκεψη του Παναγιωτάτου στην Ιερά Αρχιεπισκοπή Αυστραλίας. Ιστορική τόσο γιατί συμπληρώθηκαν 100 χρόνια από την ίδρυσή της, όσο και για την δημιουργία Επαρχιακής Συνόδου και νέου Συντάγματος σύμφωνα με το οποίο διοικείται πλέον η Ορθόδοξη Εκκλησία στην πέμπτη ήπειρο.

Από την ιστορική Θεία Λειτουργία στο Σύδνεϋ (Φωτο: Νίκος Παπαχρήστου)

Κομβικής σημασίας υπήρξε το έτος 2024 και για την Αυτόνομη Εκκλησία της Φινλανδίας η οποία πλέον έχει νέο επικεφαλής τον Αρχιεπίσκοπο κ. Ηλία ο οποίος διαδέχθηκε τον απερχόμενο Αρχιεπίσκοπο κ. Λέοντα ο οποίος υπέβαλε την παραίτηση του. Μετά τις σχετικές διαδικασίες η κληρικολαϊκή συνέλευση εξέλεξε τον από Όουλου κ. Ηλία νέο Αρχιεπίσκοπο. Την εκολγή επικύρωσε η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου ενώ [στις 15 Δεκεμβρίου ο νέος Αρχιεπίσκοπος ενθρονίστηκε](#) στον Καθεδρικό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Ουσπένσκι στο Ελσίνκι.

Ο Αρχιεπίσκοπος κ. Ηλίας στο μέσον μετά την ενθρόνισή του (Φωτο: Εκκλησία της Φινλανδίας)

Αλλαγή σελίδα είχαμε και σε άλλες Επαρχίες του Οικουμενικού Θρόνου. Στο Μεξικό τον επί σειρά ετών Μητροπολίτη κ. Αθηναόγρα διαδέχθηκε ο νέος Μητροπολίτης Μεξικού κ. Ιάκωβος.

Από την χειροτονία του Μητροπολίτη Μεξικού Ιακώβου στο Φανάρι στις 2 Φεβρουαρίου 2024 (Φωτο: Νίκος Παπαχρήστου)

Στην Επαρχία των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής μετά από δεκαετίες στην ποιμαντορία της Μητρόπολης Ατλάντας ο κ. Αλέξιος υπέβαλε την παραίτησή του με την Αγία και Ιερά Σύνοδο να εκλέγει πριν λίγες εβδομάδες [ως διάδοχό του τον από Ζήλων κ. Σεβαστιανό.](#) Η ενθρόνιση του νέου Μητροπολίτη Ατλάντας θα πραγματοποιηθεί στις 25 Ιανουαρίου 2025.

Στην Εκκλησία της Κρήτης σημαντική υπήρξε η πρωτοβουλία για να αναδειχθεί ένα θέμα το οποίο η ιστορία επιτάσσει να μην λησμονηθεί. [Πρόκειται για σειρά δράσεων](#) για τις εκτελέσεις, τις φρικτές καταστροφές, τις βιαιοπραγίες και τις λεηλασίες ακόμη και χώρων Θείας Λατρείας, των Ναζί Γερμανών σε όλη Κρήτη. Αφορμή για τη γενόμενη πρωτοβουλία στάθηκε η επίσκεψη στη χώρα μας, του κ. Φράνκ Βάλτερ Σταινμάιερ, (Frank - Walter Steinmeir), Προέδρου της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, όπου για το θέμα των ναζιστικών θηριωδιών, κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, στην Ελλάδα, δήλωσε, μεταξύ άλλων, ότι είναι “Λήξαν νομικά” και με αφορμή την επίσκεψή του στη μαρτυρική Κάνδανο της Κρήτης.

Ο Μητροπολίτης Κισάμου Αμφιλόχιος με τον Γερμανό Πρόεδρο στην Κάνδανο

2. Πρεσβυγενή Πατριαρχεία (Αλεξανδρεία, Αντιόχεια, Ιεροσόλυμα)

Στο Παλαίφατο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής ο αγώνας τους ιεραποστολικού έργου και της εν Χριστώ μαρτυρίας συνεχίστηκε. Ο Πάπας και Πατριάρχης κ.κ. Θεόδωρος, οι Επίσκοποι και ο ιερός κλήρος έσπειραν τον λόγο του Θεού στις εσχατιές της Μαύρης Ηπείρου. Το έργο αυτό συνεχίζεται και με νέα πρόσωπα σε Επισκοπές καθώς [η Αγία και Ιερά Σύνοδος προέβη κατά το έτος 2024 σε εκλογές και μεταθέσεις.](#)

Παράλληλα, με όλες τις δυνάμεις της η Εκκλησία της Αλεξανδρείας συνεχίζει τον αγώνα της για την αντιμετώπιση του προβλήματος που λέγεται “Ρωσική Εξαρχία”, η οποία το μόνο που επιφέρει είναι να διασπά την ενότητα της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Αφρική. Η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κατά την συνεδρίασή στον Κάιρο τον Φεβρουάριο του 2024 **καθαίρεσε και τον δεύτερο Έξαρχο της Ρωσικής Εκκλησίας, Ζαράισκ Κωνσταντίνο.**

Ιεράρχες της Αλεξανδρινής Εκκλησίας κατά τη συνεδρίαση της Ιεράς Συνόδου στο Κάιρο τον Φεβρουάριο του 2024

Το έτος 2024 υπήρξε ορόσημο για τον Προκαθήμενο της Αλεξανδρινής Εκκλησίας κ.κ. Θεόδωρο Β΄ καθώς συμπλήρωσε 20 χρόνια Πρωθιεραρχίας στον Θρόνο του Αγίου Μάρκου.

“Ευχαριστώ τους καλούς κληρικούς μας, διακόνους και ιερείς, οπού κι αν διακονούν θυσιαστικά στα μήκη και πλάτη της Αφρικής, τις Μοναστικές αδελφότητες, τους κατηχητές, όλους τους συνεργάτες της ιεραποστολής στην πρώτη γραμμή του αγώνος ή στα μετόπισθεν, όλοι αγωνίζονται, όλοι προσφέρουν. Ευχαριστώ εσάς παιδιά μου, το Χριστεπώνυμα πλήρωμα της Δευτεροθρόνου Εκκλησίας αδιακρίτως, δεν εγκαταλείψατε την Εκκλησία σας ποτέ, όλα από εσάς

ξεκινούν και σε εσάς κατατείνουν. Όσα χρόνια μου επιτρέψει ο Θεός να ζήσω, δεν θέλω κανέναν άνθρωπο να φύγει απαρηγόρητος από κοντά μου και από το Πατριαρχείο μας”, ήταν μερικά από τα λόγια του **κατά την εορτή της επετείου που τιμήθηκε πανηγυρικά στις 9 Οκτωβρίου 2024 στην Αλεξάνδρεια.**

Από το συλλείτουργο για τα 20 χρόνια από την εκλογή του Πατριάρχη Αλεξανδρείας Θεοδώρου Β΄

Στα άλλα δύο Παλαιόφανα Πατριαρχεία της Ανατολής, το Αντιοχείας και το Ιεροσολύμων, η εμπόλεμη κατάσταση και οι ταραχές σε Συρία, Λίβανο και Γάζα επισκίασαν τις εξελίξεις.

Στην Αντιόχεια η πρόσφατη πολιτική αλλαγή με την ανατροπή Άσαντ από τους ισλαμιστές έχει φέρει αβεβαιότητα για το μέλλον των χριστιανών, με την Ελληνορθόδοξη Εκκλησία ωστόσο να συνεχίζει να αγωνίζεται για μία καλύτερη κοινωνία. χωρίς διακρίσεις, με θεματοφύλακα το νέο Σύνταγμα το οποίο αναμένεται να καθορίσει τις σχέσεις. Το μόνο σίγουρο πάντως στα νέα δεδομένα στη Συρία είναι ότι το Πατριαρχείο δεν είναι μόνο του καθώς στο πλευρό του βρίσκεται όλος ο Πανορθόδοξος κόσμος που από την πρώτη στιγμή εξέφρασε την αγωνία του, με την Ελλάδα να αποτελεί τον εγγυητή της διαφύλαξης των Ορθοδόξων σε Συρία και Λίβανο, κάτι που επιβεβαίωσε και η επίσκεψη του

Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη στη Βηρυτό και η συνάντησή του με τον Πατριάρχη Αντιοχείας.

Τον αγώνα του για την διατήρηση του καθεστώτος για τα Πανάγια Προσκυνήματα συνεχίζει το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων, σε μία χρονιά που πέρασε με την Γάζα να παραμένει σε εμπόλεμο κλίμα. Χιλιάδες άνθρωποι έχουν χάσει τη ζωή τους, οι ανθρωπιστική κρίση συνεχίζεται, όμως οι κρότοι του πολέμου δεν λένε να κοπάσουν παρά τις αμέτρητες εκκλήσεις. [Η Μονή του Αγίου Πορφυρίου η οποία το καλοκαίρι δέχθηκε νέα επίθεση](#), παραμένει καταφύγιο για χριστιανούς και μουσουλμάνους, δεόμενη για την πολυπόθητη ειρήνη.

Στα αξιοσημείωτα της χρονιάς που φεύγει συμπεριλαμβάνεται η τοποθέτηση νέου Εξάρχου στην Αθήνα καθώς με απόφαση της Ιεράς Συνόδου [τον Αρχιμανδρίτη Ραφαήλ διαδέχθηκε τον περασμένο Οκτώβριο ο Αρχιμανδρίτης Ιερώνυμος](#).

Από τον εορτασμό της Κυριακής της Σταυροπροσκύνησης στη Μονή του Αγίου Πορφυρίου στη Γάζα

3. Τα Νεώτερα Πατριαρχεία

Στην **Ρωσική Εκκλησία** η κατάσταση παραμένει σταθερή ως προς την Ουκρανία με τον Πατριάρχη Κύριλλο να μην καταδικάζει τον πόλεμο. Η σχέση με τον Πρόεδρο Πούτιν παραμένει αγαστή και το δόγμα περί της “αγίας Ρωσίας” συνεχίζει να υλοποιείται. Στις διορθόδοξες και διαχριστιανικές σχέσεις το Τμήμα Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων της Ρωσικής Εκκλησίας και ο επικεφαλής του, Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ κ. Αντώνιος, συνεχίζουν τις επαφές με όσες Ορθόδοξες Εκκλησίες βρίσκεται σε κοινωνία καθώς από το 2019 έχει διακόψει την ευχαριστιακή σχέση με το Οικουμενικό Πατριαρχείο, το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και τις Εκκλησίες Κύπρου και Ελλάδος. Ως προς τις διαχριστιανικές σχέσεις και το 2024 υπήρξε πλούσιο.

Στην εσωτερική ζωή της Ρωσικής Εκκλησίας ιδιαίτερη μέριμνα δόθηκε στις ευάλωτες ομάδες καθώς και στην συνέχιση της προώθησης του προγράμματος για την δημιουργία και άλλων ενοριακών ναών. Τέλος, στην πλήρη αποδυνάμωση του άλλοτε κραταιού της ρωσικής εκκλησιαστικής εξωτερικής αποστολής κ. Ιαλαρίωνα προχώρησε η Ιερά Σύνοδος. Κατά την τελευταία συνεδρίαση του 2024 το ανώτατο διοικητικό όργανο της Ρωσικής Εκκλησίας προέβη στην

“συνατξιοδότηση” του Μητροπολίτη Βουδαπέστης και Ουγγαρίας κ. Ιλαρίωνα, καθώς, όπως αποφάνθηκε η Σύνοδος, ο βίος του δεν συνάδει με το μοναχικό και εκκλησιαστικό τρόπο ζωής. Από τα υψηλά της εκκλησιαστικής ζωής της Ρωσικής Εκκλησίας, ο κ. Ιλαρίων στάλθηκε πλέον στο Κάρλοβι Βάρι στις Τσεχίας για να διακονήσει την ρωσική ενορία των Αγίων Πέτρου και Παύλου...

Πατριάρχης Μόσχας και Μητροπολίτης Ιλαρίων κατά την κραταιά περίοδο των σχέσεών τους

Στην **Εκκλησία της Σερβίας** εκτός από τα πάγια θέματα τα οποία κρατάει ψηλά στην ατζέντα της με κυρίαρχο το Κοσσυφοπέδιο και τα Μετόχια, ο Πατριάρχης κ.κ. Πορφύριος επισκέφθηκε πολλές Επισκοπές τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Την ίδια χρονιά ο Προκαθήμενος της Σερβικής Εκκλησίας πραγματοποίησε και την πρώτη του επίσκεψη σε άλλη αδελφή Εκκλησία, επισκεπτόμενος τη Μόσχα και τη Ρωσική Εκκλησία. Μπορεί η αφορμή να ήταν η εκδημία του εκπροσώπου του Σερβικού Πατριαρχείου στη ρωσική πρωτεύουσα, Επισκόπου Μοραβίας κυρού Αντωνίου, ωστόσο η επίσκεψη αυτή επιβεβαίωσε την άριστη σχέση μεταξύ των δύο Εκκλησιών οι οποίες μετά την άνοδο του Πατριάρχη Πορφυρίου στον Θρόνο του Αγίου Σάββα συμπλέουν σε όλα τα πανορθόδοξα ζητήματα.

Από την επίσκεψη του Πατριάρχη Σερβίας Πορφυρίου στη Μόσχα τον Μάρτιο του 2024 (Φωτο: patriarchia.ru)

Στο **Πατριαρχείο Ρουμανίας** αναμένουν με χαρά το νέο έτος καθώς το 2025 συμπληρώνονται 100 χρόνια από την ανύψωση της Εκκλησίας της Ρουμανίας σε Πατριαρχείο. Ωστόσο, η χρονιά που φεύγει ήταν πλούσια σε δράσεις και πρωτοβουλίες. Μέσα στις δράσεις της Ιεράς Συνόδου ξεχωρίζει η απόφαση για την **Αγιοκατάταξη 16 Ρουμάνων Αγίων**.

Βαρυσήμαντη υπήρξε η δήλωση για τη στάση της Εκκλησίας της Ρουμανίας κατά τις εκλογές που διεξήχθησαν στη χώρα για την ανάδειξη νέου Προέδρου.

Το 2024 καταγράφεται και ως το έτος της πρώτης επίσκεψης του Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ.κ. Γεωργίου στο Βουκουρέστι όπου συμμετείχε στις λατρευτικές εκδηλώσεις για τον Άγιο Δημήτριο τον Νέο, πολιούχο της ρουμανικής πρωτεύουσας. Κατά την επίσκεψη του ο Προκαθήμενος της Εκκλησίας της Κύπρου κόμισε ιερό λείψανο του Αγίου Λαζάρου ενώ επιβεβαιώθηκαν οι ισχυροί δεσμοί μεταξύ των δύο λαών.

**Από την επίσκεψη του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Γεωργίου στο Βουκουρέστι
(Φωτο: Basilica.ro)**

Νέα σελίδα στο **Πατριαρχείο Βουλγαρίας** καθώς η αρχική θλίψη για την εκδημία του Πατριάρχη κυρού Νεοφύτου τον Μάρτιο, έφερε την χαρά με την εκλογή του νέου **Πατριάρχη κ.κ. Δανιήλ** στις 30 Ιουνίου 2024. [Στην τελετή ενθρόνισης παρέστη ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, καθώς και πλήθος εκπροσώπων Τοπικών Εκκλησιών.](#)

Ο μακαριστός Πατριάρχης Νεόφυτος (2013-2024)

Ήδη στο πρώτο εξάμηνο της Πρωθιεραρχίας του ο νέος Πατριάρχης έχει δώσει το στίγμα με τον χρόνο να συνεχίζει να αξιολογεί το έργο του, με τον ίδιο πάντως να προτάσσει την ενότητα και τη συνεργασία για το καλό της Εκκλησίας και του λαού.

Από την ενθρόνιση του Πατριάρχη Δανιήλ στη Σόφια (Φωτο: Νίκος Παπαχρήστου)

Το Πατριαρχείο Γεωργίας κατά το έτος που πέρασε έδειξε για ακόμη μία φορά τον μεγάλο αντίκτυπο που έχει στη κοινωνία. Ειδικά τον τελευταίο μήνα [οι εκκλήσεις για εθνική ενότητα](#) από τον Πατριάρχη κ.κ. Ηλία ήχησαν ως αντιστάθμισμα στο κίνδυνο που οδηγούν πολιτικές ακρότητες.

Επίσης, υπήρξε [ιδιαίτερη μέριμνα για τον θεσμό της οικογένειας](#) καθώς το Πατριαρχείο Γεωργίας θεωρεί ως βασικό θεμέλιο της κοινωνίας τον ιερό θεσμό.

Το γήρας του Προκαθημένου της εν Γεωργία Εκκλησίας Ηλία σε καμία των περιπτώσεων δεν κάμπει τις αγωνίες του για τα τρέχοντα ζητήματα που απασχολούν τον κόσμο. Στο κατώφλι της συμπλήρωσης 92 ετών ζωής ο Μακαριώτατος δέεται για την ειρήνη του κόσμου.

Ο Πατριάρχης Ηλίας με αθλητές πριν την αναχώρησή τους για τους Ολυμπιακούς Αγώνες στο Παρίσι (Φωτο: Πατριαρχείο Γεωργίας)

4. Αυτοκέφαλες Εκκλησίες

“ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ”. Αυτό σύνθημα κυριάρχησε το 2024 στην **Εκκλησία της Κύπρου** με αφορμή τη συμπλήρωση 50 ετών από την τουρκική εισβολή το 1974 στη μαρτυρική νήσο των Αγίων και Ηρώων. Η Αυτοκέφαλη Εκκλησία της Κύπρου με σειρά εκδηλώσεων, ο Αρχιεπίσκοπος κ.κ. Γεώργιος με σειρά ομιλιών σε Ελλάδα και Κύπρο, οι κατά τόπους Ιερές Μητροπόλεις στην ελεύθερη Κύπρο, κράτησαν άσβεστη τη μνήμη και έστειλαν μήνυμα στις κυβερνήσεις Κύπρου και Ελλάδας ότι στο Κυπριακό δεν πρέπει να γίνει καμία υποχώρηση και πως για να υπάρξει λύση του ζητήματος θα πρέπει άμεσα οι κατοχικές δυνάμεις να υποχωρήσουν. Το επετειακό έτος για την Εκκλησία της Κύπρου μπορεί να έκλεισε, η φωνή της όμως για το Κυπριακό θα συνεχίσει να ηχεί μέχρι την τελική λύση.

Η υπόθεση της Μονής Αββακούμ μπορεί να προκάλεσε θύελλα μετά τα όσα είδαν το φως της δημοσιότητας, η κάθαρση την οποία εξήγγειλε η Εκκλησία της Κύπρου ήρθε τελικά με την απόφαση την οποία έλαβε το Συνοδικό Δικαστήριο και τις εκκλησιαστικές ποινές της οποίες έλαβε.

Η ελεύθερη Κύπρος είχε την μεγάλη ευλογία, 5ο χρόνια μετά την εισβολή των Τούρκων, να δεχθεί την Τιμία Ζώνη της Υπεραγίας Θεοτόκου εκ της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου, την οποία κόμισε ο Καθηγούμενος Αρχιμανδρίτης Εφραίμ Βατοπαιδινός.

Η υποδοχή της Αγίας Ζώνης στο Παραλίμνι από τον Μητροπολίτη Κωνσταντίας Βασίλειο (Φωτο: Ραφαήλ Γεωργιάδης)

Στην **Εκκλησία της Ελλάδος** το 2024 όπως καλά θυμόμαστε είχε μπει με τη μεγάλη διαμάχη που ξέσπασε με την Πολιτεία για το ζήτημα της θεσμοθέτησης πολιτικού γάμου και για ομοφυλόφιλα ζευγάρια. Ο Αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος συγκάλεσε έκτακτη Ιεραρχία, ακούστηκαν οι απόψεις των Ιεραρχών ενώ [με την απόφασή Της η Εκκλησία της Ελλάδος ξεκαθάρισε με τις θέσεις Της γιατί ήταν ενάντια σε αυτό το νομοσχέδιο,](#) το οποίο στις 15 Φεβρουαρίου 2024 ψηφίστηκε από το Ελληνικό Κοινοβούλιο, με σοβαρές όμως απουσίες ενώ καταψηφίστηκε και από Βουλευτές του κυβερνώντος κόμματος της Νέας Δημοκρατίας από το οποίο και κατατέθηκε.

Η Εκκλησία απέφυγε με την στάση της την ευθεία σύγκρουση, ωστόσο δεν σιώπησε όπως πολλοί ήθελαν. Συγκεντρώσεις και ενημερώσεις από Ιερές Μητροπόλεις και φορείς υπέρ της παραδοσιακής οικογένειας πραγματοποιήθηκαν σε όλη την χώρα, ενώ μεγάλη αντίδραση προκάλεσαν και τα “επινίκια” της ψήφισης του νομοσχεδίου

από Βουλευτές παρουσία της Προέδρου της Δημοκρατίας. Ποντάροντας στη λήθη και στην στάση της Εκκλησίας η οποία δεν επέλεξε τον διχαστικό λόγο αλλά αυτό που επιτάσσουν οι καιροί, δηλαδή αντίδραση πάντα στο πλαίσιο της αντιπαράθεσης εντός ορίων, Βουλευτές έσπευσαν να κάνουν λόγο για ένα ζήτημα που σύντομα θα περνούσε απαρατήρητο. Διαψεύστηκαν όμως από το αποτέλεσμα των Ευρωεκλογών, αλλά και το γεγονός ότι, σχεδόν ένα χρόνο μετά, η στάση Ιεραρχών στο ζήτημα αυτό παραμένει αμετακίνητη.

Ασφυκτικά γεμάτο Βελλίδειο στις 11 Φεβρουαρίου 2024 σε εκδήλωση ενάντια του “γάμου ομοφυλοφίλων”

Παρά την αντιπαράθεση σε αυτό το νομοσχέδιο, Εκκλησία και Πολιτεία συνεργάστηκαν σε άλλα επίπεδα που στόχο έχουν την στήριξη της κοινωνίας. Μάλιστα, ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, αλλά και η Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κατερίνα Σακελλαροπούλου επισκέφθηκαν δομές της Αρχιεπισκοπής στο Δήλεσι Βοιωτίας.

Από την επίσκεψη του Αρχιεπισκόπου και του Πρωθυπουργού σε δομές της Αρχιεπισκοπής στο Δήλεσι (Φωτο: Δημήτρης Παπαμήτσος)

Τους ισχυρούς δεσμούς που διατηρεί η Εκκλησία της Ελλάδος με το Οικουμενικό Πατριαρχείο επιβεβαίωσαν και οι συναντήσεις τις οποίες είχαν το 2024 ο Αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος και ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος κατά τις επισκέψεις του Παναγιωτάτου στην Αθήνα. Η Εκκλησία της Ελλάδος σθεναρά στέκεται δίπλα στα Παλαιόφανα Πατριαρχεία Αντιοχείας και Ιεροσολύμων τα οποία δοκιμάζονται από πολεμικές συγκρούσεις, ενώ η υπογραφή στις 8 Δεκεμβρίου 2024 μνημονίου συνεργασίας με το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας δείχνει το αδιάκοπο ενδιαφέρον και για την ιεραποστολή στην Αφρική.

Στα εσωτερικά θέματα η Ιεραρχία εξέλεξε νέο Μητροπολίτη Μαντινείας και Κυνουρίας τον από Ταλαντίου κ. Επιφάνιο (Καραγεώργο).

Η άφιξη του Μητροπολίτη Μαντινείας και Κυνουρίας στην Τρίπολη κατά την ημέρα της ενθρόνισής του στις 31 Οκτωβρίου 2024 (Φωτο: Χρήστος Μπόνης)

Η **Εκκλησία της Πολωνίας** το έτος 2024 συμπλήρωσε 100 χρόνια από την απόκτηση Τόμου Αυτοκεφαλίας από το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Όλο το έτος πραγματοποιήθηκαν εκδηλώσεις κατά τις οποίες τονίστηκε ο ρόλος της Ορθόδοξης Αυτοκέφαλης Εκκλησίας στην κοινωνία και τον πολιτισμό της χώρας.

Κορύφωση υπήρξε η εκδήλωση στο Προεδρικό Μέγαρο της Βαρσοβίας όπου ο Πρόεδρος Άντρζεϊ Ντούντα δημόσια επιβεβαίωσε την αναγνώριση του σημαντικού ρόλου της Ορθοδόξου Εκκλησίας.

Στην εκπνοή του το έτος 2024 βρίσκει την Εκκλησία της Αλβανίας να δέεται υπέρ ταχείας αναρρώσεως του Αρχιεπισκόπου Αναστασίου ο οποίος για προληπτικούς λόγους εισήχθη στο νοσοκομείο Υγεία των Τιράνων για παρακολούθηση, ύστερα από εμφάνιση εποχιακής ίωσης.

Η Εκκλησία της Αλβανίας συνεχίζει το ποιμαντικό της έργο και την αποστολή της καθώς οι πληγές που άφησε το καθεστώς Χότζα και ο αθεϊστικός διωγμός τον οποίο υπέστη χρειάζονται ακόμη χρόνο για να επουλωθούν οριστικά.

Στα εσωτερικά θέματα η Εκκλησία της Αλβανίας “αποχαιρέτησε” έναν εκ των βασικών εργατών στο γεώργιο της ανασύστασής της, τον Μητροπολίτη Βερατίου κυρό Ιγνάτιο οποίο εξεδήμησε πορς κύριον στις 20 Ιουλίου, ύστερα από 26 χρόνια ποιμαντορίας. Η Ιερά Σύνοδος εξέλεξε τον Επίσκοπο Βύλλιδος Άστιο νέο Μητροπολίτη, ο οποίος ήδη έχει αναλάβει τη νέα του αποστολή.

Από την ενθρόνιση του Μητροπολίτη Βερατίου Άστιου στις 21 Νοεμβρίου 2024 (Φωτο: Εκκλησία της Αλβανίας)

Πριν λίγες ημέρες η Εκκλησία της Αλβανίας εξέλεξε τον Αρχιμανδρίτη Ανατάσιο Μάμαϊ, πνευματικό τέκνο του μακαριστού Μητροπολίτη Βερατίου Ιγνατίου, σε Επίσκοπο Κρούγιας. Η χειροτονία του έγινε από τον Αρχιεπίσκοπο κ. Αναστάσιο στις 15 Δεκεμβρίου στον Καθεδρικό Ναό της Αναστάσεως του Κυρίου στα Τίρανα.

Ο νέος Επίσκοπος Κρούγιας Αναστάσιος (Φωτο: Εκκλησίας της Αλβανίας)

Η Εκκλησία της Τσεχίας και Σλοβακίας συνέχισε την ποιμαντική της αποστολή στις δύο αυτές χώρες στις οποίες εκτείνεται η δικαιοδοσία, όπου η Ορθόδοξη Εκκλησία δεν αποτελεί πλειοψηφία.

Η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Τσεχίας και Σλοβακίας

Τέλος, στην εμπόλεμη Ουκρανία οι κινητικότητες για το εκκλησιαστικό ζήτημα ήταν έντονη. Ο Μητροπολίτης Κιέβου και πάσης Ουκρανίας Επιφάνιος επισκέφθηκε τον Αύγουστο το Φανάρι όπου εξέφρασε για ακόμη μία φορά τις ευχαριστίες του προς τον Οικουμενικό Πατριάρχη για την στήριξή του στην Ουκρανία. Λίγες ημέρες αργότερα δημοσιεύθηκε και ο νόμος από το Ουκρανικό Κοινοβούλιο ο οποίος θέτει εκτός τα θρησκευτικά ιδρύματα που βρίσκονται υπό την δικαιοδοσία ή την επιρροή της Μόσχας. Η απόφαση αυτή προκάλεσε αντιδράσεις με επικεφαλής Ορθοδόξων Εκκλησιών που τάσσονται υπέρ του Μητροπολίτη Ονουφρίου, να αντιδρούν.

Την Ουκρανία επισκέφθηκε και αντιπροσωπεία του Οικουμενικού Πατριαρχείου προκειμένου να διαπιστώσει από κοντά τα όσα εξελίσσονται στο εκκλησιαστικό ζήτημα της χώρας. Μετά την ολοκλήρωση της επίσκεψης στα τέλη Αυγούστου η αντιπροσωπεία ενημέρωσε τον Οικουμενικό Πατριάρχη για το έργο της.

Ευχή ωστόσο όλων είναι το 2025 να φέρει την πολυπόθητη ειρήνη στην Ουκρανία η οποία συνεχίζει να δοκιμάζεται από την ρωσική εισβολή η οποία ξεκίνησε στις 24 Φεβρουαρίου 2022. Μαζί με αυτή δοκιμάζεται και ο λαός με τον φόρο αίματος να

είναι βαρύς...

Ο Μητροπολίτης Κιέβου και πάσης Ουκρανίας Επιφάνιος στο Φανάρι τον Αύγουστο του 2024 (Φωτο: Νίκος Παπαχρήστου)

***Κεντρική φωτογραφία Νίκος Παπαχρήστου: Από την ιστορική επίσκεψη του Οικουμενικού Πατριάρχη στην Ιερά Αρχιεπισκοπή Αυστραλία**